

Yhteenveto ja palaute Iisalmen yhteistyötilaisuudesta 26.8.2025

1.Yhteenveto työryhmien keskusteluista

1. Kasvatus, perheet, lapset ja nuoret

- Romaniperheillä menee pääosin hyvin, ja nuoret ovat aktiivisia.
- Nuorten huolia ovat koulunkäynti, työelämä ja harjoittelupaikkojen vaikea saatavuus.
- Leiritoiminta ja yhteiset työpajat valtaväestön kanssa koettiin tärkeiksi.
- Koulutuksen merkitys tunnistetaan, mutta korkeakoulutus ei ole kaikille selkeä tavoite.
- Tarvetta on kulttuurisensitiiviselle kodin ja koulun yhteistyölle sekä positiiviselle medianäkyvyydelle.

2. Asuminen, terveys ja ikääntyvä romaniväestö

- Asuminen Iisalmissa on pääosin sujuvaa, mutta yksityisillä markkinoilla esiintyy syrjintää.
- Terveyspalvelujen saavutettavuus on haaste erityisesti ikäihmisille (etäisyydet, digipalvelut).
- Tarvetta on selkokieliselle viestinnälle ja asiakaslähtöisemmälle palvelurakenteelle.
- Toiveena on yhteisöllisyyttä tukevat tilat ja yhdyshenkilö romaniväestölle.

3. Koulutus, työllisyys ja yrittäjyys

- Opintojen keskeytyksiä tapahtuu, ja koulutuksen periytyvyys on vahvaa.
- Syrjintä ja kiusaaminen kouluissa vaikuttavat opiskelumotivaatioon.
- Työllistymistä vaikeuttavat ennakkoluulot, romanivaatetus ja nimi.
- Anonyymi rekrytointi ja monikulttuurisuuden lisääntyminen nähtiin mahdollisuuksina.
- Tarvetta on yrittäjyyskoulutukselle, romanikielen opetukselle ja kulttuurivälittäjille.

4. Turvallisuus

- Yleinen turvallisuudentunne on hyvä, ja viranomaisyhteistyö toimii.
- Syrjintä on kuitenkin edelleen läsnä, ja romaneiden on usein "lunastettava paikkansa".
- Koulukiusaaminen ja maailmanpoliittinen tilanne herättävät huolta.

5. Romanityö, osallisuus ja yhteisöllisyys

- Verkostoyhteistyö on lisääntynyt, mutta romanien tavoittaminen on haaste.
- Tarvetta on yhteiselle tekemiselle valtaväestön kanssa ja näkyvyydelle yhteiskunnassa.
- Seurakunnilla on tärkeä rooli osallisuuden tukemisessa.

2. Osallistujien palaute tilaisuudesta

Yleinen tyytyväisyys

- Kaikki vastaajat kokivat tilaisuuden onnistuneeksi ja hyödylliseksi.
- Useat mainitsivat tilaisuuden jopa ylittäneen odotukset.
- Erityistä kiitosta saivat:
- Monipuolinen osallistujajoukko
- Hyvä vuorovaikutus ja keskustelut
- Romanien aktiivinen osallistuminen
- Learning Café -menetelmä, joka koettiin toimivaksi ja osallistavaksi

"Tilaisuus ylitti odotukseni. Learning café -menetelmä sopi hyvin ja vuorovaikutusta syntyi hyvin."

"Osanottajien määrä ja keskustelu ryhmissä oli positiivinen kokemus."

Oppiminen ja tiedon saanti

- Moni vastaajaa koki saaneensa uutta tietoa.
- Romanien näkökulmat ja kokemukset koettiin erityisen arvokkaiksi.
- •Romanipoliittinen ohjelma (Rompo 3) ja romanien koulutus- ja työllistymishaasteet nousivat esiin uusina tai vahvistuneina teemoina.

"Sain uutta tietoa, joka täydentää ja vahvistaa omaa kokemustani."

"Romanien korkeakoulutukseen hakeutuminen tuntui olevan vaikeaa – onneksi siihen nyt kannustetaan."

Toiveet ja kehitysehdotukset

- Useampi vastaaja toivoi lisää tietoa seuraavista aiheista:
- Rompo 3 -ohjelma ja romaniasiaan neuvottelukunnan toiminta
- Romanikulttuuri
- Syrjintä työmarkkinoilla ja sen kehitys
- Ikääntyvien romanien digipalvelujen saavutettavuus
- Yksi vastaaja mainitsi, ettei kokenut saaneensa juurikaan uutta tietoa.